

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ
ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ**

**ΕΥΕ ΠΑΑ – Διαφοροποίηση
ΜΟΝΑΔΑ Α'**

Πληροφορίες: Τερέζα Κατσαρού
Ταχ. Δ/ση: Λεωφ. Αθηνών 58
Ταχ. Κωδ.: 104 41 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 210-527 5020
Fax: 210-527 5079

**Αθήνα, 28/9/2010
Αρ. Πρωτ.: 2044**

**ΠΡΟΣ
Πίνακας Διανομής**

ΘΕΜΑ: «Απαντήσεις σε ερωτήματα προκηρύξεων τοπικών προγραμμάτων προσέγγισης LEADER»

Σε συνέχεια ερωτημάτων των Ομάδων σας που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος σημειώνονται τα ακόλουθα:

1. Στο **κριτήριο επιλεξιμότητας 2.8** της αριθ. 1577/22.7.2010 ΥΑ προβλέπεται ότι: *«Ο συνολικός προτεινόμενος προϋπολογισμός της πρότασης δεν υπερβαίνει το όριο που καθορίζεται στο ΠΑΑ για τη δράση στην οποία εντάσσεται.»*. Κατά συνέπεια, οι υποβαλλόμενες προτάσεις δεν μπορούν να έχουν προϋπολογισμό μεγαλύτερο του σχετικού ορίου.
2. Σύμφωνα με την αριθ. 710/2974/8.4.2009 ΚΥΑ, οι οργανωμένες **τουριστικές κατασκηνώσεις** περιλαμβάνονται στα κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα. Οι σχετικές προτάσεις αξιολογούνται και εντάσσονται στο πλαίσιο της δράσης L311-1: *«Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μικρής δυναμικότητας υποδομών διανυκτέρευσης»*.
3. Το **κριτήριο επιλογής E2**: *«Ο υποψήφιος δικαιούχος του υπομέτρου L311 έχει ενεργοποιήσει το έτος 2009 εκτατικά δικαιώματα προερχόμενα από τον καπνό»* εξετάζεται ως προς το πρόσωπο που υποβάλλει την πρόταση και όχι ως προς την περιοχή. Κατά συνέπεια η πριμοδότηση χορηγείται ανεξάρτητα από την περιοχή στην οποία ο υποψήφιος έχει ενεργοποιήσει σχετικά δικαιώματα.
4. Σχετικά με τη **δράση L313-5** *«Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μικρής δυναμικότητας υποδομών διανυκτέρευσης»* και ειδικότερα όσον αφορά στις

περιπτώσεις εκσυγχρονισμού, θα πρέπει στη σχετική προκήρυξη να αναφέρεται ρητά ότι οι σχετικές παρεμβάσεις θα πρέπει να συνοδεύονται υποχρεωτικά με αύξηση της δυναμικότητας τους στο όριο των 40 κλινών, με προσθήκη καθ' ύψος ή/και κατ'επέκταση.

5. Η **πιστοποίηση της ιδιότητας του γεωργού**, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην αριθ. 1577/22.7.2010 ΥΑ, γίνεται από τη σύγκριση των γεωργικών εισοδημάτων με τα συνολικά ατομικά όπως δηλώνονται κατά πηγή στο εκκαθαριστικό σημείωμα (μέσος όρος των διαθέσιμων στοιχείων της τελευταίας τριετίας). Στο ατομικό εισόδημα του υποψήφιου περιλαμβάνεται κάθε ποσό ανεξάρτητα από το αν αυτό προέρχεται από επαγγελματική δραστηριότητα ή άλλη πηγή (π.χ. εισόδημα από λογαριασμό νεότητας ΟΤΕ).
6. Στο **υπομέτρο L311** αφορά στην ενίσχυση γεωργών για την απόκτηση συμπληρωματικού εισοδήματος μέσω της υλοποίησης επενδύσεων εντός των περιοχών παρέμβασης του Άξονα 4. Κατά συνέπεια, η χωροθέτηση της επένδυσης δεν είναι απαραίτητο να συμπίπτει με της έδρα της εκμετάλλευσης ή τον τόπο μόνιμης κατοικίας του υποψήφιου δικαιούχου.
7. Ως προς **την ημερομηνία έναρξης εργασιών** και αντίστοιχων δαπανών των έργων του τοπικού προγράμματος ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 19, παρ. 6 της αριθ. 401/10.3.2010 ΚΥΑ. Σήμα λειτουργίας μιας επιχείρησης θα μπορούσε να έχει εκδοθεί πριν την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης μεταξύ ΟΤΔ και δικαιούχου, εφόσον ισχύουν τα ανωτέρω και τεκμηριώνεται η ρεαλιστικότητα ολοκλήρωσης του έργου στο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.
8. Ως προς τυχόν προτάσεις που έχουν επιχορηγηθεί κατά το παρελθόν ισχύει το **κριτήριο επιλεξιμότητας 2.9.β** σύμφωνα με το οποίο: «στην περίπτωση προηγούμενης ενίσχυσης για το ίδιο φυσικό αντικείμενο έχει παρέλθει κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης πενταετία από την απόφαση αποπληρωμής του.».
9. Η δημιουργία μονάδας τυποποίησης φραγκόσुकων μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη στο πλαίσιο της **δράσης L123α**, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα ΙΙΙ – ΤΟΜΕΑΣ: οπωροκηπευτικά της αριθ. 401/10.3.2010 ΚΥΑ. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην τεκμηρίωση της βιωσιμότητας της εν λόγω επένδυσης (κριτήριο επιλεξιμότητας 2.3).
10. Καταθέσεις που βρίσκονται σε τράπεζα του εξωτερικού θεωρούνται στοιχείο που αποδεικνύει την ιδιωτική συμμετοχή στο πλαίσιο του **κριτηρίου επιλεξιμότητας 3.13**. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται σχετική βεβαίωση της αντίστοιχης τράπεζας.
11. Στην περίπτωση πρότασης που αφορά σε μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτισμάτων σε τουριστικά καταλύματα θα πρέπει κατά την υποβολή της και προκειμένου να πληρείται το **κριτήριο επιλεξιμότητας 2.11** να αποδεικνύεται, με την προσκόμιση των απαιτούμενων δικαιολογητικών, ο χαρακτηρισμός του κτίσματος.
12. Η **αμοιβή λογιστή** για την παρακολούθηση της υλοποίησης του έργου δε δικαιολογείται στο πλαίσιο των γενικών δαπανών αυτού, δεδομένου ότι δε συνδέεται με τις λοιπές επιλέξιμες δαπάνες της ΚΥΑ 401/10-3-2010.

13. Η **δημιουργία καταλυμάτων** της ίδιας λειτουργικής μορφής και τάξης σε όμορα οικόπεδα του ίδιου δικαιούχου μπορεί να γίνει αποδεκτή. Στην περίπτωση αυτή, οι προϋποθέσεις της αριθ. 710/8.4.2009 ΚΥΑ, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει ως προς τη δυναμικότητα της μονάδας εξετάζονται αθροιστικά. Επιπλέον, είναι δυνατή η δημιουργία στο ίδιο οικόπεδο διαφορετικών λειτουργικών μορφών με την προϋπόθεση ότι καθεμία από αυτές εξασφαλίζει την απαιτούμενη δυναμικότητα με βάση την αριθ. 710/8.4.2009 ΚΥΑ. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να εξασφαλίζονται οι απαραίτητες άδειες ανέγερσης και λειτουργίας.
14. Πρόταση για ενίσχυση επενδυτικού σχεδίου που αφορά τη διοργάνωση σεμιναρίων και εκδηλώσεων με σκοπό την καλλιέργεια φιλοπεριβαλλοντικής συνείδησης μπορεί να γίνει αποδεκτή στο πλαίσιο της **δράσης L312-2**: «Ιδρύσεις, επεκτάσεις και εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών», εφόσον στο τοπικό πρόγραμμα δεν προβλέπονται ειδικοί όροι και περιορισμοί που να την αποκλείουν. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να πληρούνται τα προβλεπόμενα ως προς τη δυνατότητα ενίσχυσης πολύ μικρής επιχείρησης.
15. Σύμφωνα με το ΠΑΑ για τον Άξονα 4 οι **κωδικοί ΚΑΔ** είναι ενδεικτικοί. Κατά συνέπεια τυχόν βιοτεχνικές μονάδες και επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται σε αυτούς θα μπορούσαν να ενισχυθούν στο πλαίσιο του υπομέτρου L312, εφόσον στο τοπικό πρόγραμμα δεν προβλέπονται ειδικοί όροι και περιορισμοί που να αποκλείουν την ενίσχυσή τους.
16. Ως προς τη δυνατότητα υποβολής πρότασης (στη δράση με το μεγαλύτερο κόστος) που περιλαμβάνει **ενέργειες διαφορετικών δράσεων** σημειώνεται ότι προκειμένου να μην καταστρατηγείται το κριτήριο επιλεξιμότητας 3.11 θα πρέπει οι προτεινόμενες ενέργειες να έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα και να τεκμηριώνεται η συμβολή τους στη λειτουργικότητα, βιωσιμότητα ή/και στην ενίσχυση των ποιοτικών χαρακτηριστικών του έργου. Ως παράδειγμα, μπορούν να αναφερθούν υποδομές διανυκτέρευσης και εστίασης ή οινοποιείο σε συνδυασμό με χώρο γευσιγνωσίας.
17. Οι επενδύσεις που εντάσσονται στα τοπικά προγράμματα κατά κανόνα υλοποιούνται στο **ίδιο ή σε όμορα οικόπεδα** προκειμένου να μην καταστρατηγείται το κριτήριο επιλεξιμότητας 3.11. Επιπλέον, μπορεί να δικαιολογηθεί η υλοποίηση σε γειτνιάζοντα οικόπεδα, τα οποία βρίσκονται σε μικρή απόσταση μεταξύ τους (π.χ. χωρίζονται από δρόμο), ώστε να τεκμηριώνεται η λειτουργικότητα του έργου ως ενιαία επένδυση. Εξαιρέσεις μπορούν να δικαιολογηθούν κατά περίπτωση και ανάλογα με τη φύση του έργου, όπως για παράδειγμα στην περίπτωση επενδύσεων εναλλακτικών μορφών τουρισμού ή στην περίπτωση αποθηκευτικών χώρων σε οικόπεδο ανεξάρτητο από αυτό της επιχείρησης.
18. Στη δράση **L123α** δικαιούχοι μπορούν να είναι φυσικά και νομικά πρόσωπα που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια της Σύστασης 2003/361/ΕΚ. Οι ΑΣΟ είναι νομικά πρόσωπα και μπορούν να είναι δικαιούχοι της δράσης εφόσον είναι και πολύ μικρές επιχειρήσεις.

19. Ως προς τη δυνατότητα υλοποίησης επένδυσης σε **γήπεδο με προσημείωση** ισχύουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 2, σημείο 7 της αριθ. 1577/22-7-2010 Υ.Α.
20. Σύμφωνα με το άρθρο 1 της ΚΥΑ 401/10-3-2010 η ΟΤΔ ταυτίζεται με την αναπτυξιακή εταιρεία, κατά συνέπεια το **κριτήριο επιλεξιμότητας 3.12** ισχύει για όλα τα στελέχη της εταιρείας.
21. Για την υλοποίηση παρέμβασης στο πλαίσιο του **υπομέτρου L322** απαραίτητη προϋπόθεση, σύμφωνα με το κριτήριο επιλεξιμότητας 2.14, είναι η ύπαρξη εγκεκριμένης μελέτης συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης και ανάδειξης του οικισμού. Η εν λόγω μελέτη θα πρέπει να πληροί τις προδιαγραφές που ορίζονται στο Παράρτημα IV της αριθ. 1577/22.7.2010 ΥΑ. Η περίπτωση ύπαρξης επιμέρους μελετών που καλύπτουν σωρευτικά όλες τις σχετικές προδιαγραφές, θα μπορούσε να γίνει αποδεκτή. Για τη διευκόλυνση τόσο των ενδιαφερομένων όσο και της ΟΤΔ θα μπορούσε να δημιουργηθεί σχετικό αρχείο στα γραφεία της και να μην απαιτείται η επισύναψή τους σε κάθε μεμονωμένο φάκελο υποψηφιότητας.

Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΔΙΒΑΡΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

1. Αποδέκτες προς ενέργεια:

ΟΜΑΔΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ – Έδρες τους

2. Αποδέκτες προς κοινοποίηση:

ΕΥΔ ΠΑΑ

ΕΥΕ ΠΑΑ – Ανταγωνιστικότητα

3. Εσωτερική Διανομή:

Μονάδες Β΄, Γ΄ και Δ΄